

Hadnagy József

Tűz a monitoron

Ötvenhatos emigráns fiának aggodalmai nyomán

Lehullt az első hó,
az ablakpárkányon,
mint víz az áttört gáton,
áramlik be a hideg levegő,
hagyom, nem fázom, talpra-világ-
tüze melegít laptopomon,
képernyőhöz láncolt korona-rabok
táplálják a Szőke Herceg gyújtotta
tüzet, ki ne aludjon... *Nagy tűz,*
maszkos gyűlölet sötét
lángja oltaná erőszakkal,
tagadással, elhallgatással,
feketelistával, letiltással
a közösségi felületeken,
mondja az ötvenhatos emigráns fia;
ki sem meri mondani a *Szőke Herceg*
valódi nevét, bunkerből irányító
ellenfelét *Húgyos Dzsó*-nak
csúfolja, nehogy őt magát is kizárják
a négy fal közé zárt világtársaságból,
keresztelni még szabad.
Miféle demokráciát sütnék-főznek
a szabadság álomföldjén,
ahol most – mint egykor a bölényeket
és prérifarkasokat – halomra lődözik
a szabad szót? méltatlankodnak ideát
a szabadság tüzénél vacogó
ragadozók is.
Méltatlankodom magam is.
Maszkba kell öltöztetnem
gondolataimat a szabadságról,
nehogy az én fiókomat is
prérifarkas-odúnak tekintsék.

*Akkor Talpra magyar!
Most Talpra világ!
Nem alhat ki a tűz.
Remény és könnyek szítják.
És messze révedő emlékezés:
Ki nem emlékszik a Thermopiüli
háromszázra, a harangsírásra
a madéfalvi veszedelem után,
az egri csillagokra,
negyvennyolcra, Segesvárra,
ötvenhatra, a Los Alamos-i százra?
A Szőke herceg vesztesre áll,
és nekem Amerika a hazám.
Szeretem. És most bujkálnom
kell a világháló pribékjei előtt...
Nézem, hallgatom az álmohazában
született ötvenhatos fiát, szétzúzott
remények törmelékeként folyik át
a monitorablakon a jaj: *Ha kialszik a tűz,
ha most is eltapossák, örök tél borul a világra...**

Az úton, haza

– Nagy bajban vagyok... –
e szavakkal fogadott
édesapám, aki sosem
érezte bajban magát:
Isten társaságában
jött, ment, járkált
a tizenhárom gyerekkel
szegélyezett,
maga-törte úton.
Egészséges volt,
s időnként boldognak
látszott: azt hittem,
vastag talpú cipőjében
az ezeréves birodalomig
elgyalogol, át a hétéves
antikrisztusi korszakon.
Nevetett kezében a dikics,
a falcang, a kalapács,
a harapófogó,
táncolt az ár és a tű
a szakadt cipő fölött,
s a reszelő úgy sétált
a körülvágott talp-élen,
mint legény a korzón.
Csodálkoztam is sokat
e dolgon... Hazafelé
jövet almát vásárolt,
hogyan mi, eléje futó gyerekek,
legyen mit kihalásszunk
a szerszámos táskából.
Ezek s hasonlóknak
eszembe most, amikor
látom őt újra: csontra,
bőrre fogyva fekszik
a „fiúk szobájában”
az ágyon –,
amelyen született

első nagyralátó álomom.
Megrendülve nézem
a halál árnyékát
arcán, karján, kezén –
egészen betakarja...
Kérdezek, de mintha
deszkát dobnék tutajnak
gyors folyóba,
a szó elsodródik valahova,
vagy elakad
egy sűrű bokorban
valahol a torkomban.
Mindketten tehetetlenül
nézzük a közöttünk feketéllő
folyót, s én kérdezem megint:
– Édesapám, vannak-e fájdalmai?
– Nincsenek – válaszolja végre –,
ez rosszabb, mint a fájdalom.
(Most sem értem, hogy lehet...)
Három év múlva megnyílik:
– Nagyszerű állapot ez:
nincs semmi kísértésem,
addig volt nehéz, amíg
gyötrelmek szekerén
bolyongtam elveszetten
a vacogató úrben.
Esthajnalcsillag ragyog
szemén, csillagkoszorú
a fején, arca felhőtlen ég,
a halál árnyéka eltűnt,
kiszökött az ablakon.
„Szabad lettem, vigyed Halál,
tied a testem, enyém a lelkem,
csak hazaérjek... még ez egyszer” –
dúdolja végig, az úton,
az öregotthonból – haza.
Advent volt, az öröm hava...

Tavaszi fésűsbagoly

Éjfél van. Csend. A nyitott ablak
testemre hideget lehel.

Elmém egy fura hangra hallgat:
az éjszaka kint most delez;

alkonyattól sokat kaszált már,
szanaszéjjel hányt kazal
a sötét. Bent rendet találnál,
feleségem ruhát vasal.

Egy moly zavarja csak a rendet,
néma szárnya, mint a vonat,
kattog, az egész szoba reszket,
s a lámpafény csak bólogat

álmosan; időnként kinyitja
szemeit: né, ott van a moly!
De hisz – ó, éj, arányok sírja –
az tavaszi fésűsbagoly!...

A nem frusztrált lányok

A nem frusztrált lányok virágok,
s a szirmaik játékterek,
oda járnak játszani
a szél-gyermekek,
ott tölti napjait a napsugár,
amikor zordon felhő-apja
messze jár,
ott zümmögnek szorgalmasan
az angyal-méhek,
nevetés-nektárból kedvességet
gyűjtenek,
mindig tele a kaptár –
nem frusztrált lánynak
édes a reggel, a dél, az alkony,
s édes lesz a nyár,
az ősz, és majd a tél,
amikor már hervadt asszony...